

بسم الله الرحمن الرحيم

جلسه هفتم ۱۳۹۵/۰۷/۰۴

مشروعیت مسئله «تقیه» در اقوال صحابه و تابعین!

اعوذ بالله من الشيطان الرجيم بسم الله الرحمن الرحيم و به نستعين و هو خير ناصر و معين الحمد لله و الصلاة على رسول الله و على آله آل الله لا سيما على مولانا بقیة الله و اللعن الدائم على أعدائهم أعداء الله الى يوم لقاء الله.

روز گذشته خلاصه‌ای از مباحث سال گذشته مبنی بر شبهات وهابیت در مورد «تقیه» را مطرح کردیم. چهار آیه از قرآن کریم بیان کردیم که دو آیه مربوط به تقیه در شریعت اسلام و دو آیه مربوط به تقیه در شرایع سابقه بود. همچنین چند روایت از رسول گرامی اسلام (صلی الله علیه و آله وسلم) در رابطه با مشروعیت «تقیه» بیان کردیم؛ البته در این مورد روایات فراوانی از رسول گرامی اسلام سیرتاً و سنتاً بیان شده است.

موضوع سومی که دیروز بحث شد، ولی ناتمام ماند «مشروعیت تقیه در اقوال صحابه و تابعین و بزرگان اهل سنت» بود و نکته پنجم، «تقیه در سیره صحابه» است. اگر ما بتوانیم این پنج مورد را خوب جا بیندازیم، مسئله به صورت مفصل و مجمل تمام است و شبهه مرتفع شده است.

قرآن کریم تقیه را تشریح کرده است، پیغمبر اکرم سنتاً و سیرتاً تقیه را تأیید کرده است، صحابه و تابعین و اعلام اهل سنت مسئله تقیه را چه از کفار و چه از مسلمین تثبیت کردند و همچنین صحابه هم به تقیه عمل کردند. و همچنین فتاوی آقایان متأخرین از وهابیت و دیگران هم کاملاً مشخص است.

در رابطه با اقوال صحابه دیروز به بحث «عبدالله بن مسعود» اشاره کردیم که می‌گوید: "به جهت اینکه یک یا دو شلاق نخورم، حرفی برخلاف شریعت می‌زنم!" این روایت در کتاب «المحلی» اثر «ابن حزم أندلسی» جلد هشتم صفحه ۳۳۶ نقل شده است.

عمل به «تقیه»، از نشانه های انسان عاقل!

در این مورد روایت دیگری از «ابو درداء» نقل شده است که متوفای ۳۲ یا ۳۳ هجری است. «ابو درداء» همان کسی است که می‌گوید: سنت پیغمبر اکرم را تماماً نابود کردند، از سنت پیغمبر تنها نماز باقی مانده بود که آن را هم نابود کردند!! او می‌گوید:

«ألا أنبئکم بعلامة العاقل»

آیا نشانه‌هایی از انسان عاقل را برای شما نگوییم؟!

او در ادامه مواردی را بیان می‌کند، سپس در انتهای صحبت های خودش می‌گوید:

«وهو یمشی فی الدنيا بالتقیة والکتمان»

تاریخ مدینه دمشق، اسم المؤلف: أبو القاسم علی بن الحسن ابن هبة الله بن عبد الله الشافعی، دار النشر: دار الفكر - بیروت - ۱۹۹۵، تحقیق: محب الدین أبو سعید عمر بن غرامة العمری، ج ۴۷، ص ۱۷۵، باب ذکر من اسمه عون

در این روایت به صراحت بیان شده است که یکی از نشانه‌های عاقل عمل کردن به تقیه است. آیا وهابیت حاضر هستند «ابو درداء» صحابه رسول گرامی اسلام را متهم به منافق بودن کنند همان‌طوری که شیعه را متهم به نفاق می‌کنند؟! آن‌ها بیایند به این روایات پاسخ بدهند.

همچنین در روایت دیگری از «ابو درداء» وارد شده است که می‌گوید:

«إِنَّا لَنَكْشِرُ فِي وُجُوهِ أَقْوَامٍ وَإِنَّ قُلُوبَنَا لَتَلْعَنُهُمْ»

ما به ظاهر به روی بعضی افراد می‌خندیم، اما در واقع در دلمان آنان را لعنت می‌کنیم.

الجامع الصحيح المختصر، اسم المؤلف: محمد بن إسماعيل أبو عبدالله البخاري الجعفي، دار النشر: دار ابن كثير،

اليمامة - بيروت - ١٤٠٧ - ١٩٨٧، الطبعة: الثالثة، تحقيق: د. مصطفى ديب البغا، ج ٥، ص ٢٢٧١، باب ٨٢

وهابيت اسم این عمل را چه چیزی می‌گذارند؟ آیا اگر این عمل تقیه نیست، چه نام دارد؟! همچنین از «ابو هریره» روایات فراوانی در این زمینه داریم؛ شاید تعداد روایاتی که از «ابو هریره» در مورد تقیه نقل شده است به بیش از ٥٠ مورد برسد.

به عبارت دیگر «ابو هریره» سرکرده گرفتار به تقیه و عامل به تقیه و قائل به تقیه است. او می‌گوید: "من دو گونی از سخنان پیغمبر اکرم داشتم، یکی از آن‌ها را توانستم برای مردم منتشر کنم؛ اما دیگری را نتوانستم زیرا اگر این کار را می‌کردم عمر بن خطاب خرخره من را قطع می‌کرد و مرا ذبح می‌کرد!!"

چند روز پیش روایت بسیار عجیبی دیدم که خیلی برایم عجیب بود. در این روایت وارد شده است که یکی از بزرگان بنی امیه در روز عید قربان خطبه خواند و فضیلت عید قربان را مطرح کرد و پس از قرائت خطبه گفت: "مردم امروز روز عید قربان است، شما بروید قربانی بکشید و من هم فلان صحابه را قربانی می‌کنم!"

او از منبر پایین آمد و سر این صحابه را جلوی مردم قربانی کرد. از این قربانی به فجیع‌ترین قربانی در تاریخ بشریت یاد می‌کنند. آنهم به نام اسلام! اگر آدرس این روایت را پیدا کردم خدمت شما عرض خواهم کرد.

این روایت به طور مفصل بیان می‌کند که این شخص یکی از صحابه را رو به قبله خواباند و به او آب خوراند و بسم الله الرحمن الرحيم هم گفت و سر او را به عنوان قربانی در روز عید قربان برید!!

جالب این است که شخصیت‌های بزرگ اهل سنت از جمله «حسن بصری» و دیگران و صحابه گفتند: بهترین و مقرب‌ترین کار در روز عید قربان را این شخص انجام داده است!!!

مشروعیت «تقیه» در اقوال صحابه!

در هر صورت بحث ما در مورد تقیه در اقوال صحابه بود و «ابو هریره» در این مورد می‌گوید:

« حَفِظْتُ مِنْ رَسُولِ اللَّهِ وَعَائِنَ فَأَمَّا أَحَدُهُمَا فَبَثَّتُهُ وَأَمَّا الْآخَرُ فَلَوْ بَثَّتُهُ قُطِعَ هَذَا الْبُلْعُومُ »

از رسول خدا دو ظرف پر از حدیث حفظ نموده‌ام که هر آنچه تاکنون روایت کرده‌ام یکی از این دو ظرف بوده است که اگر بنا باشد ظرف دیگر را نیز بگشایم گردنم زده خواهد شد!

الجامع الصحیح المختصر، اسم المؤلف: محمد بن إسماعیل أبو عبدالله البخاری الجعفی، دار النشر: دار ابن کثیر، الیمامة - بیروت - ۱۴۰۷ - ۱۹۸۷، الطبعة: الثالثة، تحقیق: د. مصطفی دیب البغا، ج ۱، ص ۵۶، باب حفظ علم، ح ۱۲۰

حال اینکه این آقایان سنت پیغمبر اکرم را آتش زدند و از نشر احادیث آن حضرت ممانعت کردند، بحث دیگری است. بنده قول دادم بعد از محرم که رسماً مباحث را شروع می‌کنیم، این ماجرا را به عنوان اولین مبحث خدمت عزیزان تقدیم می‌کنیم و این را هم به عنوان امتحان ماهیانه قرار می‌دهیم.

امسال مرکز مدیریت کار خوبی انجام داده است و برگه‌هایی را فرستاده است تا به تعداد سال تحصیلی حضور و غیابی صورت بگیرد. عرض کردیم ما هر ماه خودآزمایی خواهیم داشت و برای عزیزانی که نمره بالای ۲۰ بیاورند هدایایی تقدیم خواهیم کرد!!

یکی از بحث‌هایی که عمدتاً وهابیت روی آن بر ضد شیعیان دست می‌گذارند و حتی در حد تکفیر شیعه جلو می‌روند و قتل شیعه را جایز می‌دانند، بحث «تقیه» است.

درحالی که مراجع ما از جمله مقام معظم رهبری می‌فرمایند: "لعن صحابه خلاف شرع است و اگر کسی نسبت به اهل سنت توهین کند، مرتکب عمل خلاف شده است؛" اما این اشخاص می‌گویند: تمام این سخنان تقيه است و هیچکدام واقعیت ندارد.

وهابیت معتقدند شیعه واقعی در روی کره زمین تنها دو نفر هستند؛ اولین نفر «اللهیاری» است که هرروز به صحابه هتاک می‌کند و دومین نفر «یاسر الحبیب» هست!!

متأسفانه اینها کلیپی هم از «سید کمال حیدری» پخش می‌کنند که واقعاً شرم‌آور است. ما چند روز پیش این سید بزرگوار را به شبکه دعوت کردیم و گفتیم: سید این چه حرفی بود که شما زدید؟!

او می‌گوید: "هیچ شیعه‌ای در تاریخ وجود ندارد، مگر اینکه معتقد به کفر و لعن و سب اهل سنت است!"

او عبارتی را از «صاحب جواهر» می‌خواند که الآن در شبکه‌های ماهواره‌ای شبانه روز کلیپ این صحبت او را پخش می‌کنند. چه بسا هرروز ده‌ها بار این کلیپ را پخش می‌کنند. دوستان یادآوری کنند تا من فردا بلندگو بیاورم و این کلیپ را برای دوستان پخش کنم.

بنابراین ما در حال حاضر در یک برهه خاصی از تاریخ قرار گرفتیم که همچنین موقعیتی در طول این چهارده قرن برای شیعیان پیش نیامده است که وهابیت سب و لعن را وسیله قتل و ذبح شیعه قرار بدهند.

در حال حاضر اهل سنت نیز به آتش شیعه می‌سوزند!! بنابراین یکی از کارهایی که از اوجب واجبات است، این است که تمام مواردی که امروز وهابیت ملاک کفر شیعه قرار می‌دهد و بعد از کفر فتوا به قتل شیعه می‌دهد را تک تک کار کنیم و جواب‌هایی برای آنها آماده داشته باشیم.

باید جواب این شبهات را آماده در آستین داشته باشیم و همانند واجبات نماز حفظ کنیم تا ملکه ذهن ما شود. همچنین باید جواب‌های حلی و جواب‌های نقضی به شبهات بدهیم.

جواب شبهه سب و لعن صحابه!

ما در جواب به این وهابی ها باید بگوییم: "شما که می گوئید سب و لعن صحابه موجب قتل است، آیا خود صحابه همدیگر را سب و لعن می کردند، یا نمی کردند؟! زمانی که صحابه همدیگر را لعن و سب می کنند، نهایت این اقدام آنان فسق است و بالاتر از فسق نیست!"

زمانی که نزد پیغمبر اکرم صحابه را سب می کردند، پیغمبر دستور قتل شخص دشنام دهنده را صادر نمی کردند. این روایتی است که تمام مصادر اهل سنت آن نقل کردند:

«ان رجلا كان يسب ابا بكر بمحضر النبي و النبي يتبسم»

شخصی در محضر پیغمبر اکرم به ابوبکر فحش می داد و پیغمبر اکرم هم می خندیدند.

پیغمبر اکرم (صلی الله علیه و آله وسلم) برای سب صحابه حکم تکفیر صادر نکرده است! جلوی خلفا صحابه را سب می کردند؛ تا جایی که می گفتند: ارزش کفش پدر من از فلان صحابه بالاتر است!!
به هیچ وجه چه در زمان خلفای راشدین به قول شما و چه در زمان رسول گرامی اسلام برای سب و لعن حکم صادر نشده است.

بالاتر از این در کتاب «صحیح بخاری» و «صحیح مسلم» و «مسند أحمد بن حنبل» وارد شده است که عایشه با یکی از همسران پیغمبر اکرم به نام «زینب بنت جحش» در محضر رسول گرامی اسلام دعوا کردند:

«عَائِشَةُ وَهِيَ قَاعِدَةٌ فَسَبَّتْهَا حَتَّى إِنَّ رَسُولَ اللَّهِ لَيَنْظُرُ إِلَى عَائِشَةَ هَلْ تَكَلَّمُ قَالَ فَتَكَلَّمَتْ عَائِشَةُ تَرُدُّ عَلَى

زَيْنَبَ حَتَّى أَسْكَنَتْهَا قَالَتْ فَتَنَظَرَ النَّبِيُّ إِلَى عَائِشَةَ وَقَالَ إِنَّهَا بِنْتُ أَبِي بَكْرٍ»

عایشه نشسته بود و زینب او را فحش می داد. پیغمبر نگاه به عایشه کرد می کرد ببیند که سخنی می گوید یا نه. در این هنگام عایشه هم به سخن درآمد و به زینب فحش داد تا او دیگر ساکت شد. در این هنگام پیغمبر به عایشه نگاه کرد و گفت: این عایشه است. این دختر ابوبکر است!

الجامع الصحیح المختصر، اسم المؤلف: محمد بن إسماعیل أبو عبدالله البخاری الجعفی، دار النشر: دار ابن کثیر، الیمامة - بیروت - ۱۴۰۷ - ۱۹۸۷، الطبعة: الثالثة، تحقیق: د. مصطفی دیب البغا، ج ۲، ص ۹۱۱، ح ۲۴۴۲

این روایت در کتاب «صحیح مسلم» هم با همین کیفیت بیان شده است:

«فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: وَتَبَسَّمَ إِنَّهَا «ابْنَةُ أَبِي بَكْرٍ»»

صحیح مسلم، اسم المؤلف: مسلم بن الحجاج أبو الحسين القشيري النيسابوري، دار النشر: دار إحياء التراث العربي - بيروت، تحقیق: محمد فؤاد عبد الباقي؛ ج ۴، ص ۱۸۹۱، ح ۲۴۴۲

همچنین در کتاب «سنن ابی داود» آمده است که خیلی هم عجیب است. می گوید که «زینب بنت جحش» فحاشی می کرد و فحش های رکیک به عایشه می داد.

«زَيْنَبُ تَفَحَّمُ لِعَائِشَةَ»

زینب فحش های رکیک به عایشه می داد.

تا جایی که می گوید پیغمبر اکرم به عایشه دستور دادند و فرمودند:

«سُبَّيْهَا»

تو هم او را فحش بده.

سنن أبی داود، اسم المؤلف: سليمان بن الأشعث أبو داود السجستاني الأزدي، دار النشر: دار الفكر --، تحقيق:

محمد محيي الدين عبد الحميد، ج ٤، ص ٢٧٤، ح ٤٨٩٨

در اینجا دستور سب از طرف پیغمبر اکرم برای امهات المؤمنین صادر شده است؛ امهات المؤمنین با شرافتی که دارد و همسر پیغمبر اکرم و صحابی ایشان است و برای هر کدام از کسانی که گناه کنند دوبرابر نوشته می شود، زیرا طبق آیه شریفه:

(يا نِسَاءَ النَّبِيِّ مَنْ يَأْتِ مِنْكُنَّ بِفَاحِشَةٍ مُّبِينَةٍ يُضَاعَفْ لَهَا الْعَذَابُ ضِعْفَيْنِ وَ كَانَ ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرًا)

ای همسران پیامبر! هر کدام از شما گناه آشکار و فاحشی مرتکب شود عذاب او دو چندان خواهد بود، و این برای خدا آسان است.

سوره احزاب (٣٣): آیه ٣٠

فاحشه‌ای از سب بالاتر نداریم! یکی از مصداق سب، فاحشه بودن است، زیرا پیغمبر اکرم خطاب به عایشه می فرماید: "مبادا تو فاحشه باشی!!" همه علما معنا کردن مراد از فاحشه، در اینجا این است که فحش ندهد و منظور پیغمبر اکرم فاحشه مشهور نیست.

همچنین «ابن حجر عسقلانی» می گوید:

«فقال سببها فسببتها حتى جف ريقها في فمها»

پیغمبر به عایشه دستور داد تا زینب را فحش دهد و او هم فحش داد به قدری فحش عایشه محکم و قوی بود که آب دهان زینب در دهانش خشکید.

فتح الباری شرح صحیح البخاری، اسم المؤلف: أحمد بن علی بن حجر أبو الفضل العسقلانی الشافعی، دار النشر:

دار المعرفة - بیروت، تحقيق: محب الدين الخطيب، ج ٥، ص ٢٠٧، ح ٢٤٤٢

همچنین «حفصه» با «عایشه» با هم به پدرانشان ناسزا می‌گویند:

«قالت عائشة كنت أستب أنا وصفية فسببت أباها فسبت أبي»

عایشه می‌گوید: من پدر صفیه را فحش دادم و او هم پدر من را فحش داد.

الطبقات الكبرى، اسم المؤلف: محمد بن سعد بن منيع أبو عبدالله البصرى الزهرى، دار النشر: دار صادر - بيروت،

ج ۸، ص ۸۰، باب ذكر أزواج رسول الله صلى الله عليه وسلم

این موارد همگی با سندهای صحیح و معتبر در صحاح سته اهل سنت وارد شده است. حال اگر در یک جا یک

شیعه به این افراد فحش بدهد غوغا به پا می‌کنند!

گرچه ما بارها هم گفتیم و فقهای مراجع ما بر این عقیده هستند که توهین به مقدسات مذهبی و نمادهای

مذهبی خلاف شرع و حرام است و در آن هیچ شک و شبهه‌ای نیست؛ زیرا ایجاد فتنه می‌کند. و قرآن کریم هم

می‌فرماید:

(وَ الْفِتْنَةُ أَشَدُّ مِنَ الْقَتْلِ)

فتنه از کشتار هم بدتر است

سوره بقره(۲): آیه ۱۹۱

ما باید بیاییم برای جوانان سنی که روشن هستند و اهل تحقیق هستند و حرف را قبول می‌کنند، بیان کنیم که

سب و لعنی که علمای شما امروز به شما می‌گویند که موجب قتل شیعه است و شما به دستور بزرگان شیعه

را می‌کشید موجب قتل نیست.

بنده فتاوی بزرگان اهل سنت را خواهم آورد که اصلاً فتوا داده‌اند که سب صحابه نهایتاً تعذیر دارد و موجب قتل نیست. بنده فتوای صریح فقهای اهل سنت را دارم که می‌گویند: "سب خلفا دلیل بر قتل نیست."

بنده این روایات را خواهم آورد تا این روایات را یادگاری در آستینشان داشته باشند، نه اینکه در برگه بنویسند و فراموش کنند و نتوانند موقع نیاز آن را پیدا کنند!

«مرحوم شرف الدین» رضوان الله تعالی علیه در کتابی به نام «مفاهیم الأمة» خوب کار کرده است؛ اولین کسی که در این زمینه قلم برداشته است ایشان بوده است. آن زمان کتاب در اختیار ایشان نبوده است و به منابع زیادی دسترسی نداشتند به همین جهت مطالب ناقص است.

ولی الآن که ما به این مباحث ورود پیدا می‌کنیم، یک مرتبه تمام صحاح سته و سنن و مسانید آن جلوی چشم ماست. زمانی که در کامپیوتر می‌زنیم یک مرتبه از ۲۰۰ یا ۳۰۰ هزار جلد کتاب مدارک در اختیار ما قرار می‌گیرد. بنابراین عزیزان باید روی این قضیه کار کنند که اولاً فتاوی بزرگان را همیشه همراهتان داشته باشید که جدیداً هم کتابی جیبی با موضوع فتاوی تمام فقها مبنی بر حرمت اهانت به اهل سنت چاپ شده است.

فتوای فقهای ما این است، حال اگر بعضی از عوام ما ناسزا می‌دهند کاری نمی‌توانیم انجام بدهیم زیرا عوام شما اهل سنت هم به شیعه و ائمه طاهرین ناسزا می‌گویند و اهانت می‌کنند؛ ما ضامن عوام نیستیم.

همین اشخاص عوامی هم که ناسزا می‌دهند طبق روایات پیغمبر اکرم و سیره صحابه و فتوای فقهای شما سب صحابه و لعن خلفا موجب قتل نیست!!

آقای «دکتر طیب» شیخ الأزهر حدود یک ماه و نیم قبل به اندونزی رفته بود. در آنجا جلسه‌ای تشکیل شده بود که قرار بود علمای آنان فتوایی مبنی بر جواز قتل شیعه در سراسر جهان صادر کنند.

ایشان سخنرانی می‌کند و می‌گوید: این کار شما خلاف شرع و نادرست است!! به او می‌گویند: این افراد دارند سب صحابه و خلفا می‌کنند. او در جواب سؤالی پرسیده بود که همگی مانده بودند چه جوابی به او بدهند.

او پرسیده بود: آیا سب صحابه خلاف شرع و حرام است؟! اگر کسی سب صحابه کرد موجب قتل و لعن است؟! گفتند: بله. او در جواب گفته بود: معاویه یک عمر علی را لعن می‌کرد. آیا یک نفر از شما حاضر است معاویه را به خاطر سب علی لعنت کند و بگوید او واجب القتل است؟! همگی در جواب او ساکت شده بودند.

والسلام علیکم ورحمة الله و برکاته